

Camponotus fallax

Ekhästmyra

Steklar, Myror

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Hymenoptera (steklar), **Familj:** Formicidae (myror), **Släkte:** *Camponotus* (hästmyror), **Art:** *Camponotus fallax* - ekhästmyra (Nylander, 1856) **Synonymer:** *Formica fallax* Nylander, 1856

Kännetecken

Munsköldens framkant är inskuren på mitten, medan den hos släktets övriga arter är rak eller något konvex.

Arbetare: Längd 4–9 mm. Kropp glänsande brunsvart till svart med ljuskantad framrygg och ställvis med en svagt rödaktig ton. Huvud och mellankropp är något mindre blank än bakkroppen. Käkar, antenner och ben är ljusare, ofta rödaktiga. Behåringen är något kortare och glesare än hos exempelvis jordhästmyra *Camponotus ligniperda*.

Drottning: Längd 8–10 mm. Mindre än de andra hästmyredrottningarna. Färg och behåring som hos arbetaren.

Hane: Längd 7–8 mm. Mindre, mer glänsande och mindre hårig än de andra hästmyrehanarna. Kroppen är brunsvart och försedd med vitaktiga vingar, framvingarna dock med gul framkant och gult vingmärke.

Utbredning och status

I Nordeuropa är arten endast funnen i några få grova, ihåliga ekar vid Strömsholm i Västmanland. Utbredningen i övrigt sträcker sig från Marocko och Mindre Asien i söder till mellersta Frankrike och norra Polen i norr samt Kazakstan i öster.

Ekologi

Ekhästmyra är en värmekrävande art som har små samhällen med upp till något hundratal arbetare och en drottning. Bona finns under bark eller i död ved i levande, ofta gamla lövträd (hos oss grova ekar), såväl i slutna skog som mer öppet (exempelvis alléträd). Arbetarna näringssöker ensamma. Myrorna vistas nästan enbart uppe i träden och är mest aktiva under kvällen och natten. De är skygga och springer undan, blir orörliga eller låter sig falla till marken om en människa närmar sig. Svärmningen sker i maj.

Hot

De mycket fåtaliga samhällena och låga populationsnivån utgör det största hotet mot arten. Tillfälligheter kan göra att arten försvinner. Brist på lämpliga hålträd begränsar troligen artens vidare utbredning i landet. Sannolikt är den svenska utpostlokalen särskilt känslig för ogynnsamma förändringar av lokalklimat som kan förorsakas av förtätning och igenväxning av de skogsbestånd där boträd finns.

Åtgärder

Hindra åverkan på de träd som bebos av myran samt gynna uppkomsten av nya hålträd i Strömsholmsområdet. Arten bör övervakas och dess boträdspreferens närmare undersökas så att åtgärder kan vidtas som gynnar arten och stärker dess population.

Övrigt

Etymologi: fallax (lat.) = bedräglig.

Uttal: [Kamponótus fállax].

Litteratur

Collingwood, C. A. 1979. The Formicidae (Hymenoptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 8.

Douwes, P. 1995. Sveriges myror. *Ent. Tidskr.* 116(3):83–99.

Douwes, P. 2012. *Camponotus fallax* ekhästmyra, s. 135. – I: Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Steklar: Myror–getingar. Hymenoptera: Formicidae–Vespidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Forsslund, K.-H. 1957. Svenska myror. 15–19. *Ent. Tidskr.* 78:32–40.

Seifert, B. 1996. *Ameisen: beobachten, bestimmen*. Naturbuch Verlag, Augsburg.

Seifert, B. 2007. *Die Ameisen Mittel- und Nordeuropas*. Lutra. Bautzen.

Författare

Per Douwes 1997. Rev. Björn Cederberg 2002, Per Douwes 2012.